

VU Research Portal

Case note: Hoge Raad (Artikel 31 lid 1 Vluchtelingenverdrag II)

Borgers, M.J.

2013

[Link to publication in VU Research Portal](#)

citation for published version (APA)

Borgers, M. J., (2013). *Case note: Hoge Raad (Artikel 31 lid 1 Vluchtelingenverdrag II)*, No. 332, May 28, 2013. (Nederlandse jurisprudentie; Vol. 2013).

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

E-mail address:

vuresearchportal.ub@vu.nl

Annotatie NJ 2013, 332

HR 28 mei 2013, nr. 11/01046

M.J. Borgers

1. De Hoge Raad bouwt in het hierboven afgedrukte arrest – en enkele andere arresten van dezelfde datum (*LJN* BX4493, BY4247 en BY8956) – voort op de hiervoor opgenomen uitspraak *NJ* 2013, 331. De in rov. 2.5.2 geformuleerde ‘voor de praktijk van de strafrechtpleging zo eenvoudig mogelijk te hanteren regel’ is reeds besproken in onderdeel 4 van de noot onder die uitspraak.

2. De verplichting om de uitkomst van de eerste asielprocedure af te wachten, ziet – anders dan men wellicht zou verwachten – niet alleen op de eerste voorwaarde voor de toepasselijkheid van artikel 31 Vluchtelingenverdrag, te weten: of de vreemdeling heeft te gelden als ‘vluchteling’ in de zin van het Vluchtelingenverdrag. Ook omtrent de overige voorwaarden die aan artikel 31 lid 1 Vluchtelingenverdrag zijn verbonden, mag de strafrechter zich niet reeds uitlaten, zo wordt bepaald in rov. 2.5.3. Of anders gezegd: het vervolgingsbeletsel zoals dat in *NJ* 2013, 331 is geformuleerd, komt niet te vervallen op de (enkele) grond dat aan één van die overige toepassingsvoorwaarden van artikel 31 lid 1 Vluchtelingenverdrag niet zou worden voldaan.

Concreet betekent dit dat de strafrechter, zolang de (eerste) asielprocedure loopt, niet het openbaar ministerie ontvankelijk kan verklaren en een beroep op artikel 31 lid 1 Vluchtelingenverdrag kan afwijzen – in het midden houdend of de verdachte al dan niet een vluchteling is in de zin van het Vluchtelingenverdrag – vanwege het feit dat de vreemdeling niet rechtstreeks afkomstig is (‘coming directly’) van het grondgebied waar zijn leven of vrijheid werd bedreigd, dan wel op de grond dat hij zich niet onverwijld (‘without delay’) heeft gemeld bij de Nederlandse autoriteiten. De Hoge Raad haalt om die reden in de hierboven afgedrukte zaak (als ook in *LJN* BX4493, BY4247 en BY8956) een streep door het arrest van het gerechtshof.

3. Het komt mij voor dat de Hoge Raad aldus krachtig wil onderstrepen dat het onwenselijk is wanneer naast de asielprocedure ook een strafprocedure ter zake van overtreding van artikel 231 Sr loopt, ook al is het openbaar ministerie de opvatting toegedaan dat hoe dan ook niet aan alle voorwaarden voor toepassing van artikel 31 lid 1 Vluchtelingenverdrag wordt voldaan. In een dergelijke situatie zou in de strafzaak toch eenvoudig debat kunnen ontstaan over alle toepassingsvoorwaarden, waaronder ook de vluchtelingenstatus. Dat bedreigt dan weer de rust en de ruimte die juist die benodigd is voor het onderzoek naar de vluchtelingenstatus in de bestuursrechtelijke procedure. Ook hier kan dus, gelijk de Hoge Raad doet in *NJ* 2013, 331, een beroep worden gedaan op de geest van het Vluchtelingenverdrag.

Bovendien is niet uitgesloten dat uit het vluchtrelaas zoals dat in de asielprocedure wordt onderzocht, informatie blijkt die niet alleen van belang is voor de statusdeterminatie, maar ook enigerlei betekenis heeft in relatie tot de overige toepassingsvoorwaarden van artikel 31 lid 1 Vluchtelingenverdrag. Ook dat pleit voor de lijn die de Hoge Raad in rov. 2.5.3 kiest.

4. Een vraag is nog wel hoe de frase 'wegens het onmiskenbaar in het kader van zijn vlucht in het bezit hebben of aangewend hebben van vervalste documenten' in rov. 2.5.2 dient te worden geïnterpreteerd. Is vervolging wel reeds toegelaten indien de (eerste) asielprocedure nog loopt, maar het bezit of het aangewend hebben geen verband lijkt te hebben met de vlucht? Of gaat het hier om een voorwaarde voor het kunnen invoeren van de door artikel 31 Vluchtelingenverdrag geboden bescherming, waaraan lopende de (eerste) asielprocedure nog geen aandacht mag worden besteed? Zie ik het goed, dan verzet de in rov. 2.5.2 geformuleerde regel zich naar de letter niet tegen elke dergelijke vervolging: het (tijdelijke) vervolgingsbeletsel bestaat immers eerst indien de vervolging ziet op het 'wegens het onmiskenbaar in het kader van zijn vlucht in het bezit hebben of aangewend hebben van vervalste documenten'. Toch valt er in het licht van de onder 3 genoemde argumenten veel voor te zeggen om ook in de hier besproken situatie de definitieve beslissing op de (eerste) asielaanvraag af te wachten. Vooral ook omdat de vraag of er sprake is van 'vlucht', bezwaarlijk los kan worden gezien van de vraag of men met een 'vluchteling' van doen heeft.